

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

На правах рукопису

ОВЧИННІКОВА ТЕТЯНА АНДРІЇВНА

ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Спеціальність 242 Туризм
(код) (назва спеціальності)

Освітня програма Туризм
(назва)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Науковий керівник:
Джинджоян Володимир Вергарович,
доктор економічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол засідання кафедри

№ 9 від 14.06.2022 р

Завідувач кафедри

Тетяна Герасименко

(підпис)

(І'мя, ПРІЗВИЩЕ)

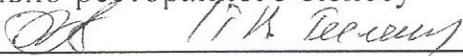
Дніпро, 2022

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
Рівень вищої освіти бакалавр
Спеціальність 242 «Туризм»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу

« 11 » 04 2022 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ (ПРОЕКТ) СТУДЕНТУ

Овчинніковій Тетяні Андріївні

1. Тема роботи (проекту) Еволюція та розвиток міжнародного туризму
керівник роботи (проекту) д.е.н., доц. Джинджоян В.В.
затверджена наказом по Університету від 06.05.2022 р. № 2502
2. Строк подання студентом роботи (проекту) 10.06.2022 р.
3. Вихідні дані до роботи (проекту): статистична звітність міжнародних організацій, регіональних об'єднань та органів державної влади країн; наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань глобальної проблематики і тенденцій розвитку світового туризму; національні та міжнародні нормативно-правові документи.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки:
Вступ
Розділ 1. Етапи становлення та теоретичні засади організації міжнародного туризму
Розділ 2. Проблеми і тенденції розвитку міжнародного туризму
Розділ 3. Вплив ІТ на розвиток міжнародного туризму та чисельний аналіз тенденцій розвитку
Висновки
Список використаних джерел
Додатки.

АНОТАЦІЯ

Овчиннікова Т.С. Еволюція та розвиток міжнародного туризму: 92 с., 3 рис., 18 табл., 74 джерела.

Дипломна робота на здобуття рівня вищої освіти «бакалавр з туризму». – Дніпровський гуманітарний університет, Дніпро, 2022.

Розглянуто історію, сучасний стан та тенденції розвитку міжнародного туризму. Ідентифіковано головні фактори розвитку туристичної діяльності в Україні. Встановлено залежність збільшення числа міжнародних туристських прибуттів від зростання чисельності населення та світового ВВП. Відзначено, що подальше впровадження ІТ в сфері туризму і гостинності забезпечить реалізацію соціально-економічного потенціалу держави в короткостроковій і довгостроковій перспективі.

Ключові слова: міжнародний туризм, міжнародні туристські прибуття, туристи, інформаційні технології, он-лайн системи бронювання, тенденції.

ABSTRACT

Ovchinnikova T. Evolution and development of international tourism: 92 p., 3 fig., 18 table, 74 literature.

Graduate work on obtaining a higher education "Bachelor of Tourism". – Dnipro Humanitarian University, Dnipro, 2022.

The history, current state and trends of international tourism development are considered. The main factors of development of tourist activity in Ukraine are identified. The dependence of the increase in the number of international tourist arrivals on population growth and world GDP is established. It was noted that the further introduction of IT in the field of tourism and hospitality will ensure the realization of the social and economic potential of the state in the short and long term.

Key words: international tourism, international tourist arrivals, tourists, information technology, on-line booking system, trends.

АННОТАЦИЯ

Овчинникова Т.С. Эволюция и развитие международного туризма: 92 с., 3 рис., 18 табл., 74 источника.

Дипломная работа на получение уровня высшего образования «бакалавр по туризму». – Днепропетровский гуманитарный университет, Днепр, 2022.

Рассмотрено историю, современное состояние и тенденции развития международного туризма. Идентифицированы главные факторы развития туристической деятельности в Украине. Установлена зависимость увеличения числа международных туристских прибытий от роста численности населения и мирового ВВП. Отмечено, что дальнейшее внедрение ИТ в сфере туризма и гостеприимства обеспечит реализацию социально-экономического потенциала государства в краткосрочной и долгосрочной перспективе.

Ключевые слова: международный туризм, международные туристские прибытия, туристы, информационные технологии, он-лайн системы бронирования, тенденции.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ	11
1.1. Історія розвитку міжнародного туризму	11
1.2. Міжнародний туризм: види і типи	19
1.3. Роль міжнародних туристичних організацій для розвитку міжнародного туризму	23
РОЗДІЛ 2 ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ	30
2.1. Сучасний стан та проблеми розвитку міжнародного туризму	30
2.2. Тенденції розвитку міжнародного туризму в окремих регіонах світу	39
2.3. Проблематика та перспективи розвитку туризму в Україні	46
РОЗДІЛ 3 ВПЛИВ ІТ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ТА ЧИСЕЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ	53
3.1. ІТ, як важіль впливу на розвиток міжнародного туризму і гостинності ..	53
3.2. Встановлення залежності міжнародних туристських прибуттів від чисельності населення і світового ВВП	61
3.3. Математична модель та кореляційний аналіз динаміки чисельності населення, світового ВВП і МТП	65
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ	87

ВСТУП

Люди подорожували завжди. Про це свідчать записи стародавніх народів, які населяли Далекий і Близький Схід та Середземномор'я. Перший етап становлення туристичної галузі часто називають передісторією туризму. Вчені, найчастіше, відносять до нього період античності в Стародавній Греції і Римі. Для Середньовіччя паломництво стає основним видом туризму. Епоха Просвітництва ознаменувалася виникненням освітнього туризму. Наступний період становлення індустрії туризму прийнято називати елітарним. Він ознаменувався появою спеціалізованих підприємств, що займалися туризмом. Головним стимулюючим фактором виступає вдосконалення транспортних засобів. Довоєнний період розвитку туризму характеризується появою і розширенням такого поняття як соціальний туризм. Масовий туризм отримав свій розквіт у післявоєнний період. Поступово міжнародний туризм ставав, не предметом розкоші, як було в період елітарного туризму, а звичайною потребою населення в економічно розвинених країнах. В теперішній час та в майбутньому, міжнародний туризм буде отримувати все більш диференційований характер. Тобто, міжнародними туристами будуть не тільки елітні верстви населення та середній клас, а й зростаюча кількість туристів з нижчих верств населення. Головною рисою міжнародного туризму в майбутньому, стануть нові бажання та мотивація клієнтів. Це призведе до появи безлічі дуже вузькоспеціалізованих сегментів на туристському ринку, і надасть більш ширший діапазон пропонованих туристичних послуг. Глобальне поширення отримає рекреаційний аспект. Туризм вже починає, а тим більш стане, розглядатися як звичайне явище життя, необхідне для відновлення сил, для більш продуктивної роботи.

Міжнародний туризм має важливе значення для розвитку держави, однак його роль в кожній окремій країні може відрізнятись, в силу впливу низки внутрішньо- і зовнішньодержавних факторів. Стан туристичної діяльності в Україні суттєво впливає на більшість секторів економіки, насамперед, таких як

торгівля, будівництво, транспорт. В Україні ведення туристичної діяльності є національним пріоритетом, в силу її значного впливу на зайнятість населення, наповнення державного бюджету і розвитку регіонів.

ІТ мають важливе значення для розвитку сфери туризму і гостинності, загальносвітовою тенденцією є впровадження ІТ у сферу туристичної діяльності. Це сприяє переходу до цифрової економіки, притоку інвестицій.

Міжнародний туризм грає все більш помітну роль у світовій економіці, тому в багатьох країнах світу, ця галузь бурхливо розвивається. В умовах сучасної світової економіки, яка формується під впливом процесів глобалізації економічного, політичного, культурного та соціального простору, міжнародний туризм є однією з найбільш прибуткових та динамічних галузей, що стануть локомотивами світової економіки в майбутньому. Враховуючи, що в багатьох країнах міжнародний туризм відіграє значну роль у формуванні ВВП, забезпеченні зайнятості населення, є джерелом валютних надходжень, активізації зовнішньоекономічного балансу, і в цілому виступає як фактор економічного зростання. Тому дуже важливими є порівняльні вивчення етапів розвитку міжнародного туризму, через призму яких, різними математичними методами, можливо передбачити та обґрунтувати тенденції розвитку міжнародного туризму в майбутньому. Саме тому тема дослідження є актуальною.

Незважаючи на наявність значної кількості наукових досліджень, присвячених вивченню історії становлення міжнародного туризму, невирішеним питанням є відсутність чітких прогнозів розвитку міжнародного туризму в майбутньому, що ускладнює розкриття його соціально-економічного потенціалу. Саме тому з'являється потреба у математично обґрунтованому прогнозуванні, шляхом побудови моделей залежності числа МТП від світового ВВП і кількості населення. Рішення зазначеної проблеми дозволило б визначити, як в динаміці один показник залежить від іншого. Також невирішеним питанням є відсутність чіткої ідентифікації факторів розвитку туристичної індустрії в Україні, що ускладнює розкриття національного

потенціалу сфери обслуговування туристів і вимагає продовження подальших досліджень в даному напрямку. Стосовно ролі інформаційних технологій у розвитку міжнародного туризму, то важливим є встановлення залежності числа відвідувань туристських веб-сайтів від якості останніх. Рішення зазначеної проблеми, дозволило б визначити оптимальний набір характеристик якості туристичного веб-сайту, що забезпечує його стабільну високу відвідуваність.

Метою дослідження є визначення проблематики і перспектив розвитку міжнародного туризму.

В процесі дослідження вирішувалися наступні завдання:

1. Розглянути історію розвитку міжнародного туризму.
2. Розкрити сутність поняття міжнародний туризм, виявити його типи та види.
3. Визначити місце міжнародного туризму в сучасному суспільстві.
4. Проаналізувати перспективи розвитку міжнародного туризму в цілому та в окремих регіонах світу.
5. Визначити проблематику і перспективи розвитку суб'єктів туристичної діяльності України.
6. Зібрати та проаналізувати статистичні дані.
7. На основі даних побудувати та проаналізувати математичні моделі.
8. Встановити залежність числа відвідувань туристичних веб-сайтів від якості останніх.
9. Здійснити кореляційний аналіз та встановити залежність збільшення числа МТП від зростання чисельності населення та світового ВВП.

Предметом дослідження є історія, сучасний стан, тенденції, нові форми організації і напрямки розвитку міжнародного туризму.

Об'єктом дослідження є міжнародний туризм як форма економічних відносин, специфічний вид економічної діяльності країн і регіонів світу, а також спосіб відпочинку та використання вільного часу.

У даній роботі були використані такі методи географічних досліджень як загальнонаукові: методи діалектичної та формальної логіки (порівняння, аналіз

і синтез, індукція та дедукція, аналогія, розвиток від абстрактного до конкретного, історичне та логічне); та специфічні: методи економічного дослідження (економіко-статистичні, економіко-аналітичні та економіко-математичні).

Методологічною та інформаційною базою послужили роботи вчених-науковців: М. А. Ананьєва [4], А. Ю. Александрової [2, 3], І. Т. Балабанова [6], Г. М. Долматова [15], В. А. Квартальнова [22, 23], І. Г. Смирнова [43], та інших.

Важливими з даної точки зору є офіційні матеріали наступних Інтернет-ресурсів: сайту ВТО [66], сайту Департаменту з економічних і соціальних питань при ООН [72], сайту Світового банку [73].

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що завдяки авторським розробкам, вперше були отримані та проаналізовані математичні моделі, які в динаміці відображають залежність чисельних характеристик МТП від світового ВВП та кількості населення. Це в свою чергу є важливим внеском у вирішення наукових і прикладних завдань інноваційного характеру, щодо перспективності галузі та розробки подальших прогнозів міжнародного туризму.

Практична значущість дипломної роботи полягає в можливості здійснити чисельний аналіз тенденцій розвитку міжнародного туризму. Встановлення і наявність математично обґрунтованих прогнозів служить важливим сигналом для галузі туризму, країн, регіонів та науковців з власниками туристичного бізнесу.

Результати апробації та впровадження розглянуті та обговорені на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Теоретико-прикладні аспекти розвитку туризму та гостинності в умовах міжнародної економічної інтеграції», а також опубліковані у тезах «Історія становлення та розвитку міжнародного туризму».

Робота складається зі вступу, переліку умовних скорочень, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 74 найменувань, додатків. Загальний обсяг роботи становить 91 сторінку друкованого тексту, включає 18 таблиць, 3 рисунки, 4 додатки.

ВИСНОВКИ

За результатами дипломної роботи було зроблено ряд висновків, які характеризують історію, сучасний стан і майбутнє міжнародного туризму, та дають змогу відповісти на поставлені питання та завдання, зокрема:

1. Розглянуто історію розвитку та проаналізовано етапи становлення міжнародного туризму. Створено власну періодизацію розвитку міжнародного туризму, на її основі побудовано відповідні таблиці.

Обґрунтовано, що міжнародний туризм є досить молодою галуззю економіки, але насправді люди займалися туризмом із найдавніших часів: подорожі з метою торгівлі, завоювань, оздоровлення, поширення релігійних вчень, пізнавальні мандрівки та екскурсії, виїзди за місто міських жителів, поїздки в місто сільських, урізноманітнювали життя віддавна.

Проаналізовано, що передумови розвитку туризму сягають далекої давнини. 3000 років до н. е. стародавні єгиптяни вже плавали річкою Ніл, перевозячи величезні брили, з яких будували піраміди. Ранні фінікійці плавали Середземним морем до берегів сучасних Сирії та Лівану, щоб розмістити там свої колонії та розвивати торгівлю. Відзначено, що один з експертів Всесвітньої туристичної організації Джафар Джафарі у своїй праці "Феноменологія туризму" зазначив, що люди подорожували завжди.

Отже, результатом поставленого завдання став розгляд історичної ретроспективи міжнародного туризму. Складено і проаналізовано більш спрощену класифікацію етапів становлення міжнародного туризму.

2. Відповідно до поставленого завдання було ідентифіковано, що міжнародний туризм визначається як важливий напрямок міжнародного співробітництва в конкретній діяльності на основі поваги національної культури та історії кожного народу, а також основних інтересів кожної країни. Крім того, міжнародним туризмом називають сферу розвитку взаєморозуміння між народами та ознайомлення з досягненнями інших країн в різних сферах.

Доведено, що поки не існує чіткої загальноприйнятої класифікації туризму. Це пояснюється насамперед тим, що практично неможливо об'єктивно виділити типи, форми і види сучасного туризму. Встановлено, що класифікація його за видами і типами дає можливість розв'язати низку проблем щодо розвитку і територіальної організації туристського господарства, визначати попит на окремі види туристичних послуг і на цій підставі розробляти плани розвитку матеріально-технічної бази туризму.

Проаналізовано, що туризм можна класифікувати за найрізноманітнішими показниками: за метою, засобами пересування, характером, термінами і тривалістю подорожі, засобами розміщення тощо. У класифікації туристичних подорожей та поділі їх на види вирішальне значення має їхня мета. Щоправда, мандруючи, турист ставить перед собою не одну мету. Втім, залежно від індивідуальних потреб, одна з них переважає.

Підтверджено, що у Законі України "Про туризм" подається інший поділ. Зокрема, там зазначено, що туризм поділяється на іноземний, внутрішній та зарубіжний. До першого належать іноземці, котрі подорожують територією України, до другого – особи, які подорожують в межах своєї країни, і до третьої групи належать громадяни України, які подорожують за кордоном. Вважаємо цю класифікацію (за напрямом здійснення туристичної подорожі) недостатньою для законодавчої бази, хоча цілком виправданою з державної точки зору, адже пріоритетним для України залишається іноземний (в'їзний) туризм як вагомий чинник поповнення валютними надходженнями державного бюджету та створення додаткових робочих місць.

Обґрунтовано, що класифікаційні системи туризму досить чіткі, стрункі й ґрунтовні. Втім, при порівнянні українських та закордонних класифікаційних систем виникають певні труднощі. Здебільшого це зумовлено диференціацією рекреаційних ресурсів та різним соціально-економічним становищем країн. Тому до уваги брали специфіку виокремлення видів туризму стосовно України. Окрім того, більшість українських класифікацій застарілі й потребують суттєвого оновлення.

Отже, за результатами поставленого завдання розглянуто типи і види туризму, їх класифікації, на їх основі складено відповідні таблиці. Відзначено, що через велику кількість різноманітних класифікацій видів, типів і форм туризму, важко виділити об'єктивно правильну класифікацію. Тому деякі класифікації можуть бути лише актуальними для деяких країн, регіонів. Або ж можуть бути використані в спеціальних дослідженнях, для більшої об'єктивності.

3. Визначено, що світовий туризм став глобальним чинником економічного та культурного розвитку, збереження навколишнього середовища й історико-культурної спадщини народів світу, забезпечення прав та свобод людей незалежно від раси, релігії, мови спілкування та статі.

Обґрунтовано, що індустрія туризму є однією з найбільш динамічно розвинених форм у міжнародній торгівлі послугами. Значення туризму в світі постійно зростає, що пов'язано зі зростаючим впливом туризму на економіку кожної окремої країни.

Проаналізовано вплив міжнародного туризму на такі ключові галузі, як транспорт, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво споживчих товарів. Туризм виступає як своєрідний каталізатор розвитку всього соціально-економічного простору країни. В зв'язку з тим, що туризм є міжгалузеву сферою економіки, що охоплює не тільки засоби розміщення, але й транспорт, зв'язок, харчування, розваги та багато іншого, ця сфера впливає на кожний континент, державу чи місто.

Визначено, що значущість туризму для економіки різних країн пов'язана, перш за все, з тими перевагами, які він приносить при умові успішного розвитку. Перш за все – це зростання робочих місць у готелях та інших засобах розміщення, в ресторанах та інших підприємствах харчової промисловості, на транспорті та в суміжних обслуговуючих галузях. Іншою важливою перевагою є мультиплікативний ефект від туризму, тобто його вплив на розвиток суміжних галузей економіки. Третя перевага – зростання податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів. Крім того, туризм дає поштовх

економічному впливу на місцеву економіку, стимулюючи експорт місцевих продуктів.

Отже, відповідно до завдання встановлено, що стан світової індустрії туризму, незважаючи на об'єктивні труднощі останніх років, в цілому демонструє стабільність і зберігає позиції найбільшого, високоприбуткового сектора світової економіки, який швидко розвивається. Проаналізовані дані свідчать про те, що туристична галузь економіки активно розвивається: зростає кількість туристичних прибуттів у всіх туристичних макрорегіонах. Тому подальші наукові пошуки в цьому напрямку будуть присвячені пошукам шляхів вирішення проблем розвитку туристичної галузі господарства.

4. Відповідно до поставленого завдання доведено, що Європейський регіон продовжить залишатися головним міжнародним центром пізнавального туризму. Проте в цілому спостерігається неухильне зниження питомої ваги консервативних у туристському відношенні регіонів Європи і Америки за рахунок більш високих темпів зростання молоді індустрії туризму Східної Азії і Тихоокеанського регіону і, значно меншою мірою, інших макрорегіонів. Сумарно Європа і Америка все ще концентрують 3/5 світового туристського ринку.

Другим регіоном культурно-пізнавального туризму залишиться АТР. Обмін культурними традиціями протягом тисячоліть визначає унікальне поєднання на території Азіатсько-Тихоокеанського регіону неповторних пам'яток архітектури та об'єктів культового призначення. Азія залишається одним з лідерів міжнародних туристських прибуттів не стільки завдяки розвитку лікувально-оздоровчого (курортного) туризму, скільки пізнавального. В даний час великими міжнародними центрами пізнавального туризму стають Китай, Індія, Таїланд.

Пошук нових вражень визначає підвищення попиту на тури в країни Африки і Близького Сходу. Високими темпами в даних регіонах розвиваються комбіновані тури, що пропонуються переважно в Марокко, Тунісі, ПАР. Проте основна частина доходів надходить від організації пляжного відпочинку (ОАЕ,

Єгипет, Туніс). Поступово зростає популярність пізнавальних турів в такі країни, як Танзанія, Кенія, Замбія, Зімбабве, і деякі інші.

Визначено, що однією з цікавих тенденцій розвитку міжнародного туризму може стати створення особливих умов розвитку туризму (розміщення, перевезення, харчування, програми поїздки тощо), що враховують національні та релігійні особливості потенційних туристів. Такий підхід сприятиме розвитку, наприклад, «халяльного» туризму (туризму за законами ісламу) в умовах прогнозованого швидкого збільшення туристського потоку з країн Близького Сходу. Можна говорити і про формування особливих вимог у туристів з інших країн Азії (наприклад, Японії або Китаю), чиє сприйняття пропонованих туристських можливостей сильно відрізняється від сприйняття їх представниками західної цивілізації.

Всезростаючий потік іноземних туристів, які сильно відрізняються по культурі, традиціям, менталітету населення приймаючих країн, формує нове уявлення про культурно-пізнавальний туризм, охоплює більш широке коло питань, ніж традиційне розуміння культури, що вимагає створення нового комбінованого культурно-пізнавально-розважального туристичного продукту, який надає можливість познайомитися з усіма сторонами життя місцевих жителів. Зміни стосуються не тільки змісту, але і технології проведення поїздок.

Таким чином, головною особливістю розвитку сучасного туризму є потреба у створенні індивідуалізованого туристичного продукту, який би відповідав постійно мінливого комплексному характеру потреб туристів і міг би бути гнучко і швидко трансформуватися з урахуванням впливу політичних, економічних та інших факторів світового розвитку.

Відзначено, що для сучасного етапу розвитку туризму також характерне широке впровадження інноваційних технологій. Вони проявляються у вдосконаленні всіх компонентів інфраструктури міжнародного туризму, поглиблення і розширення диверсифікованості видів туристської діяльності, що

задовольняє всі більш складні потреби сучасної людини в різноманітності відпочинку і дозвіллі, освоєнні нових напрямів і ринків міжнародного туризму.

Проаналізовано сучасні тенденції розвитку туризму, завдяки чому можна побачити, що кожна нова тенденція народжує і протилежний рух. В ряді випадків, у ході свого розвитку ці тенденції змішуються, дають непередбачуваний результат, що ускладнює визначення головного напрямку. Очевидно, ситуація в сучасному туризмі саме така, і чітко виділити одну або кілька домінуючих тенденцій не представляється можливим. Разом з тим широка диверсифікація туристської діяльності свідчить про зрілість ринку. Туризм є настільки складним і багатогранним явищем, що його розвиток має різносторонній і комплексний характер і вимагає особливих підходів до дослідження.

Отже, відповідно до поставленого завдання, розглянуто тенденції розвитку міжнародного туризму в окремих регіонах світу. Складено і проаналізовано прогностичні таблиці. Відзначено найперспективніші види туризму у XXI столітті. Підкреслено роль прогнозів ВТО для розвитку міжнародного туризму.

На підставі викладеного, можна зробити висновок про те, що у найближчі роки туристські ринки розвинених індустріальних країн будуть стабільно зростати внаслідок збільшення доступності туризму для ширшого загалу і частоти туристських поїздок. Для нових і тих, що розвиваються туристських ринків характерні тенденції збереження динамічного зростання і відповідного збільшення бюджетних доходів в найближче десятиліття.

5. На основі поставленого завдання визначено проблематику і перспективи розвитку суб'єктів туристичної діяльності України.

Обґрунтовано, що для деяких країн туризм є «локомотивом» економічного зростання, виконуючи роль основного донора ВВП. На даний момент, в Україні сфера туризму не є тією галуззю економіки, яка генерує значну частину доходу країни, проте вона має великий потенціал зростання. Аналіз проблем, тенденцій, загроз, викликів, ризиків у сфері туристичної

діяльності України має важливе значення, так як ці фактори можуть стати базою, на основі якої розроблятимуться пропозиції щодо виходу сфери туристичної діяльності з кризового становища та слугувати вказівниками подальших напрямків розвитку її потенціалу.

Визначено, що для України вкрай важливо підтримувати внутрішньодержавний і міжнародний туризм. У цьому питанні свою роль повинні зіграти, як і продуктивна державна політика, спрямована на залучення інвестицій, так і практичне поліпшення стану інфраструктури, що супроводжується ініціативою малого і середнього бізнесу. У свою чергу комплексна реалізація регіональних програм розвитку туризму сприятиме ефективності діяльності суб'єктів господарювання туристичного міжгалузевого комплексу в умовах глобальної інформатизації світової економіки.

Відзначено, що для продовження подальших досліджень, слід вказати важливість двох напрямків, які дозволять оптимізувати розвиток туристичної індустрії – це поліпшення туристичного потенціалу в регіонах (за рахунок децентралізації розподілу державних фінансових коштів) і посилення маркетингового компонента туризму в економіці областей (шляхом залучення іноземних інвестицій, завдяки розробкам нових маршрутів і поліпшення якості туристичної інфраструктури).

Отже, керуючись поставленим завданням, ідентифіковано і проаналізовано фактори розвитку туристичної діяльності в Україні. Відзначено національний потенціал України стосовно розвитку туризму, який порівняно з іншими країнами, розкритий далеко не повністю на даний момент.

6. Відповідно до поставленого завдання, у процесі виконання магістерської роботи, було зібрано статистичні дані з вітчизняних та іноземних джерел, на підставі яких побудовані моделі для математично обґрунтованого прогнозування тенденцій розвитку міжнародного туризму. Проаналізовано статистичну звітність міжнародних організацій, регіональних об'єднань та органів державної влади країн; наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з

питань глобальної проблематики і тенденцій розвитку світового туризму; відповідні національні та міжнародні нормативно-правові документи.

7. Керуючись поставленим завданням, на основі зібраних статистичних даних, було побудовано та проаналізовано математичні моделі для математично обґрунтованого прогнозування тенденцій розвитку міжнародного туризму.

8. В результаті виконання завдання, визначено основні критерії якості сайту, зазначена важливість кожного критерію (вага), отримані індекси якості сайту, як його середньозважені характеристики. Встановлено залежність кількості відвідувань сайту від його якості. Знайшла підтвердження фундаментальна необхідність в оптимізації характеристик туристичних сайтів, що закономірно призведе до збільшення числа переглядів і відвідувачів он-лайн ресурсу.

Відзначено, що для продовження подальших досліджень, слід вказати на важливість двох чинників, які дозволять встановити більш точну взаємозалежність динаміки відвідувачів і якості сайту. Перший фактор – це визначення достатньої кількості критеріїв сайту, необхідних для високоточного прогнозування, і другий фактор – з'ясування основних критеріїв для подальшого аналізу процесу з використанням поняття множинної кореляції.

Таким чином, у результаті дослідження, визначено роль інформаційних технологій у розвитку міжнародного туризму, було встановлено залежність числа відвідувань туристичних веб-сайтів від якості останніх. Рішення зазначеної проблеми, дозволяє визначити оптимальний набір характеристик якості туристичного веб-сайту, що забезпечить його стабільну високу відвідуваність.

9. Маючи ключові статистичні дані по міжнародним туристичним прибуттям, об'єму світового ВВП та чисельності населення, шляхом визначення коефіцієнта детермінації (R^2), встановлено залежність збільшення числа міжнародних туристських прибуттів від зростання чисельності населення і світового ВВП. Знайшла підтвердження гіпотеза, що постійне зростання

обсягів світової економіки і збільшення чисельності населення на планеті закономірно призведе до збільшення числа міжнародних туристських прибуттів.

Для продовження досліджень у цьому напрямі слід вказати на важливість двох чинників, які дозволять встановити більш точну взаємозалежність динаміки МТП і чисельності населення зі світовим ВВП. Перший фактор – це збільшення кількості даних динаміки по роках (на наш погляд, мінімум 50), необхідних для більш точного прогнозування, другий фактор – пошук статистичних даних і побудова математичних моделей на рівні туристичних макрорегіонів, субрегіонів та окремих країн, що у свою чергу дозволить прогнозувати локально і з більшою репрезентативністю.

На основі статистичних даних розраховано лінійні коефіцієнти кореляції Пірсона при дослідженні величин сили зв'язку, між чисельністю населення, кількістю міжнародних туристських прибуттів та об'ємом світового ВВП. Результати засвідчили високу і дуже високу силу зв'язку між відповідними параметрами. Це в свою чергу демонструє сильний рівень взаємовпливу параметрів, що підкреслює їх актуальність та вдалий підбір для кореляційного аналізу.

Отже, відповідно до поставленої мети магістерської роботи, визначено проблематику і перспективи розвитку міжнародного туризму. Проаналізовано історію, сучасний стан, тенденції, нові форми організації і напрямки розвитку міжнародного туризму. Обґрунтовано поняття «міжнародний туризм», як форму економічних відносин, специфічний вид економічної діяльності країн і регіонів світу, а також як спосіб відпочинку та використання вільного часу.

Завдяки авторським розробкам, вперше були отримано та проаналізовано математичні моделі, які в динаміці відображають залежність чисельних характеристик МТП від світового ВВП та кількості населення. Це в свою чергу є важливим внеском у вирішення наукових і прикладних завдань інноваційного характеру, щодо перспективності галузі та розробки подальших прогнозів міжнародного туризму.

Отримані результати дають можливість здійснити чисельний аналіз тенденцій розвитку міжнародного туризму. Встановлення і наявність математично обґрунтованих прогнозів служить важливим сигналом для галузі туризму, країн, регіонів та науковців з власниками туристичного бізнесу.

Для продовження досліджень у цьому напрямку, варто спиратися на нинішні та подальші здобутки інформаційної революції, яка надає можливість працювати з величезними об'ємами різноманітної інформації, статистичними даними, математичними прогнозами.

Туристична галузь економіки активно розвиватиметься: зростатиме кількість міжнародних туристських прибуттів, як у світі загалом, так і в усіх туристичних макрорегіонах. Тому подальші наукові пошуки в цьому напрямку, будуть присвячені новим, більш сучасним прогнозам, щодо майбутнього у розвитку міжнародного туризму. В свою чергу, ще більш бурхливий розвиток туризму спонукатиме до пошуку нових шляхів вирішення проблем розвитку туристичної галузі господарства, виражених у перенасиченості ринку туристичного бізнесу, необхідності реалізації сучасних підходів до програми сталого розвитку, навантаженні на туристичну інфраструктуру, погіршенні екології, а також тотальному наступі штучного інтелекту, автоматизації та віртуальної реальності.

Ім'я користувача:
Федосова Юлія

ID перевірки:
1011175235

Дата перевірки:
02.05.2022 16:14:48 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
02.05.2022 16:17:19 EEST

ID користувача:
100005559

Назва документа: Дипломна_робота_Овчиннікова_TA

Кількість сторінок: 71 Кількість слів: 16036 Кількість символів: 121976 Розмір файлу: 203.92 KB ID файлу: 1010789919

30.2% Схожість

Найбільша схожість: 15.9% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1005749364)

14.3% Джерела з Інтернету	32	Сторінка 72
15.9% Джерела з Бібліотеки	82	Сторінка 73

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 12